

Dabas lieguma “Sakas grīņi” dabas aizsardzības plāna izstrāde

Uzsākšanas sanāksme

Pasūtītājs:

Dabas aizsardzības pārvalde

Pāvilosta, 17.09.2026.

SIA “Enviroprojekts”

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Projekts finansēts ar Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 2.2.3. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot dabas aizsardzību un bioloģisko daudzveidību, "zaļo" infrastruktūru, it īpaši pilsētvidē, un samazināt piesārņojumu" 2.2.3.3. pasākuma "Pasākumi bioloģiskās daudzveidības veicināšanai un saglabāšanai" Nr. 2.2.3.3/1/24/I/001

Foto: J. Lapinskis

Sanāksmes programma

- ❖ Kas ir dabas aizsardzības (DA) plāns un kādēļ tas ir nepieciešams?
- ❖ DL “Sakas grīņi”: dabas vērtības, aizsardzības režīms, zemes īpašuma formas
- ❖ Plāna izstrādes process un laika grafiks
- ❖ Jautājumi un diskusija

Foto: J. Lapinskis

Paziņojums par personas datu apstrādi

Informatīvās sanāksmes organizēšanas vajadzībām

Sanāksmes ieraksts un dalībnieku dati

Sabiedriskās apspriešanas laikā var notikt personas datu apstrāde, tai skaitā sanāksmes audio/video ieraksts, dalībnieku reģistrācija un jautājumu apkopošana.

Datu pārzinis

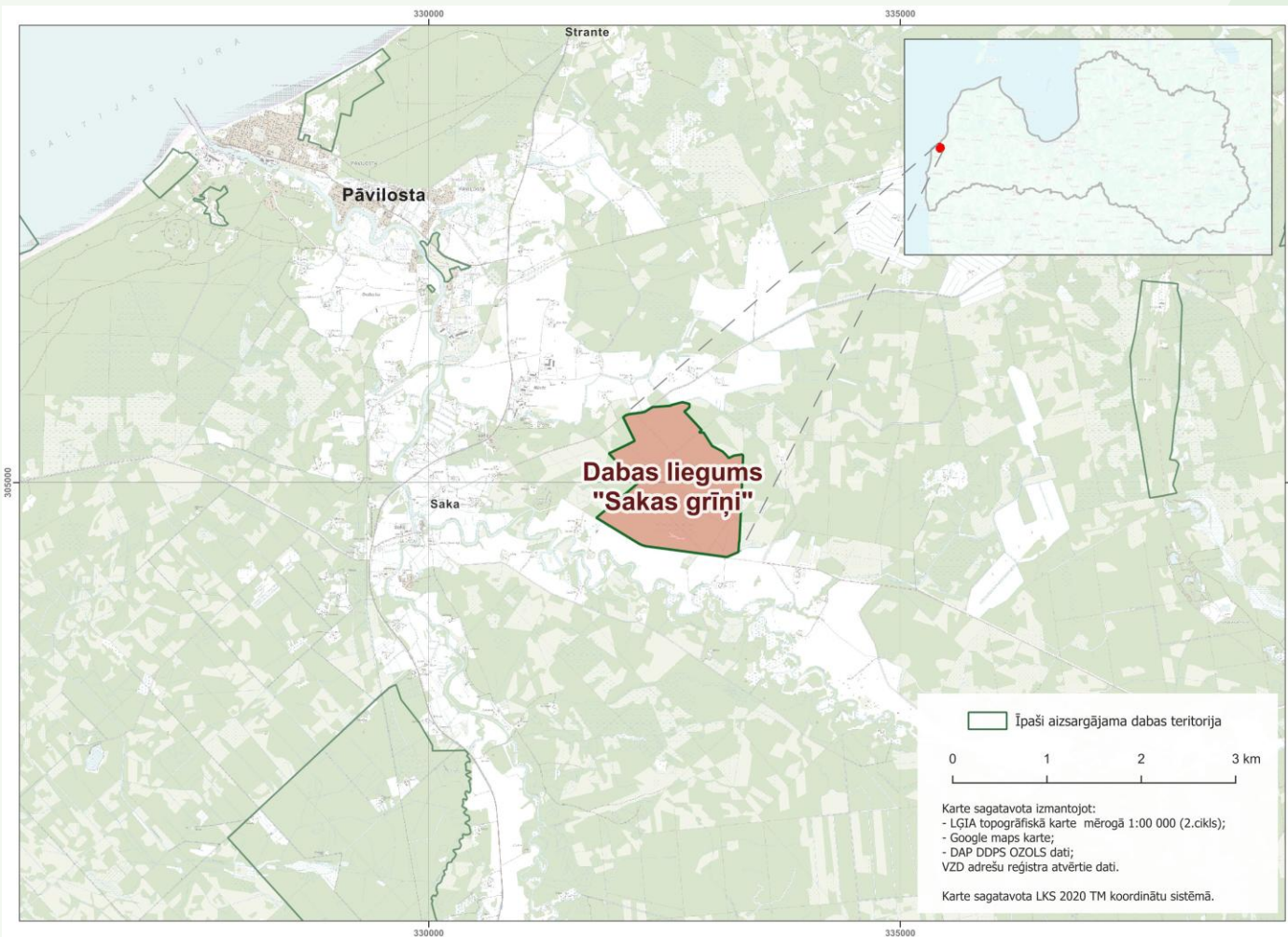
Dabas aizsardzības pārvalde
Baznīcas iela 7, Sigulda, LV 2150
pasts@daba.gov.lv

Datu apstrādātājs

SIA “Enviroprojekts”
Mazā Nometņu iela 31, Rīga
info@enviro.lv

Apstrādes mērķis

Sanāksmes organizēšana dabas aizsardzības plāna izstrādes ietvaros, apspriešanas rezultātu apkopošana un iesniegšana Dabas aizsardzības pārvaldei, valsts institūcijām un sabiedrības informēšanai publicējot sanāksmes kopsavilkumu vai ierakstu SIA Enviroprojekts tīmekļvietnēs

ĪADT / Natura 2000

dabas liegums

Kods: LV0535500

Platība 170,69 ha

Plāna periods

2028. – 2040. gads

Administratīvais iedalījums

Dienvidkurzemes novada
Sakas pagasts

DA plāna mērķis

Saskaņot intereses

Dabas aizsardzība

Dabas resursu izmantošana

Ilgtermiņa izmantošana

Teritorijas dabas vērtību saglabāšana

«Dabas liegumi ir cilvēka darbības mazpārveidotas vai dažādā pakāpē pārveidotas dabas teritorijas, kas ietver īpaši aizsargājamo savvaļas augu un dzīvnieku sugu dzīvotnes un īpaši aizsargājamus biotopus.»
(no likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 7. panta)

Foto: J. Lapinskis

DA plāna saturs

Zinātniskā informācija

dabas vērtības, sugas, biotopi, ainava, izmantošana

Funkcionālais zonējums

pamatojums, ja zonējums nepieciešams

Apsaimniekošana

vienoti pasākumi aizsardzības mērķu sasniegšanai

- ❖ DA plāns nosaka apsaimniekošanas pasākumus un sniedz pamatojumu teritorijas aizsardzībai
- ❖ Plāna saturs atbilst ĪADT dabas aizsardzības plānu izstrādes kārtībai
- ❖ Plāna ietvaros tiek uzklausi zemes īpašnieki, institūcijas un sabiedrība

NORMATĪVAIS PAMATS

MK 2007. gada 9. oktobra noteikumi Nr. 686
“Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas
teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un
izstrādes kārtību”

Ieguvumi no DA plāna izstrādes

Novērtētas Natura 2000 vērtības

DA plānā paredzētajiem pasākumiem nav nepieciešams atsevišķs ietekmes uz Natura 2000 teritoriju novērtējums

Individuālie DL “Sakas grīņi” aizsardzības noteikumi

Iespēja izpētīt dabas vērtības un piedāvāt apspriešanai individuālo noteikumu projektu

Noteikumus apstiprina MK

Finansējums

Iespējams piesaistīt finansējumu apsaimniekošanas pasākumu īstenošanai

Sadarbība

Iespējams uzlabot sadarbību teritorijas apsaimniekošanai

Foto: J. Lapinskis

DL “Sakas grīņi” DA plāns

DL “Sakas grīņi” DA plāns, 2004. – 2014.g.:

- ❖ Eiropā un Latvijā ļoti reta biotopa – slapji virsāji ar grīņa sārteni – aizsardzībai, šī ir viena no dabīgākajām un vitālākajām grīņa sārtenes atradnēm Latvijā
- ❖ DL apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķis ir saglabāt slapjos virsājus ar grīņa sārteni, grīņa tipa mežus un īpaši aizsargājamās augu un dzīvnieku sugas dabas liegumā un sekmēt grīņa sārtenes izplatīšanos
- ❖ **Jaunais DA plāns tiek izstrādāts 12 gadu periodam: 2028.–2040. gads.**

Plāna pasūtītājs:

AS “Latvijas Valsts meži”
Dienvidkurzemes mežsaimniecība

Dabas lieguma “Sakas grīņi” dabas aizsardzības plāns

Dabas liegums atrodas Liepājas rajona Sakas novadā

Izstrādātājs:

Latvijas Dabas fonds

Projekta vadītāja:

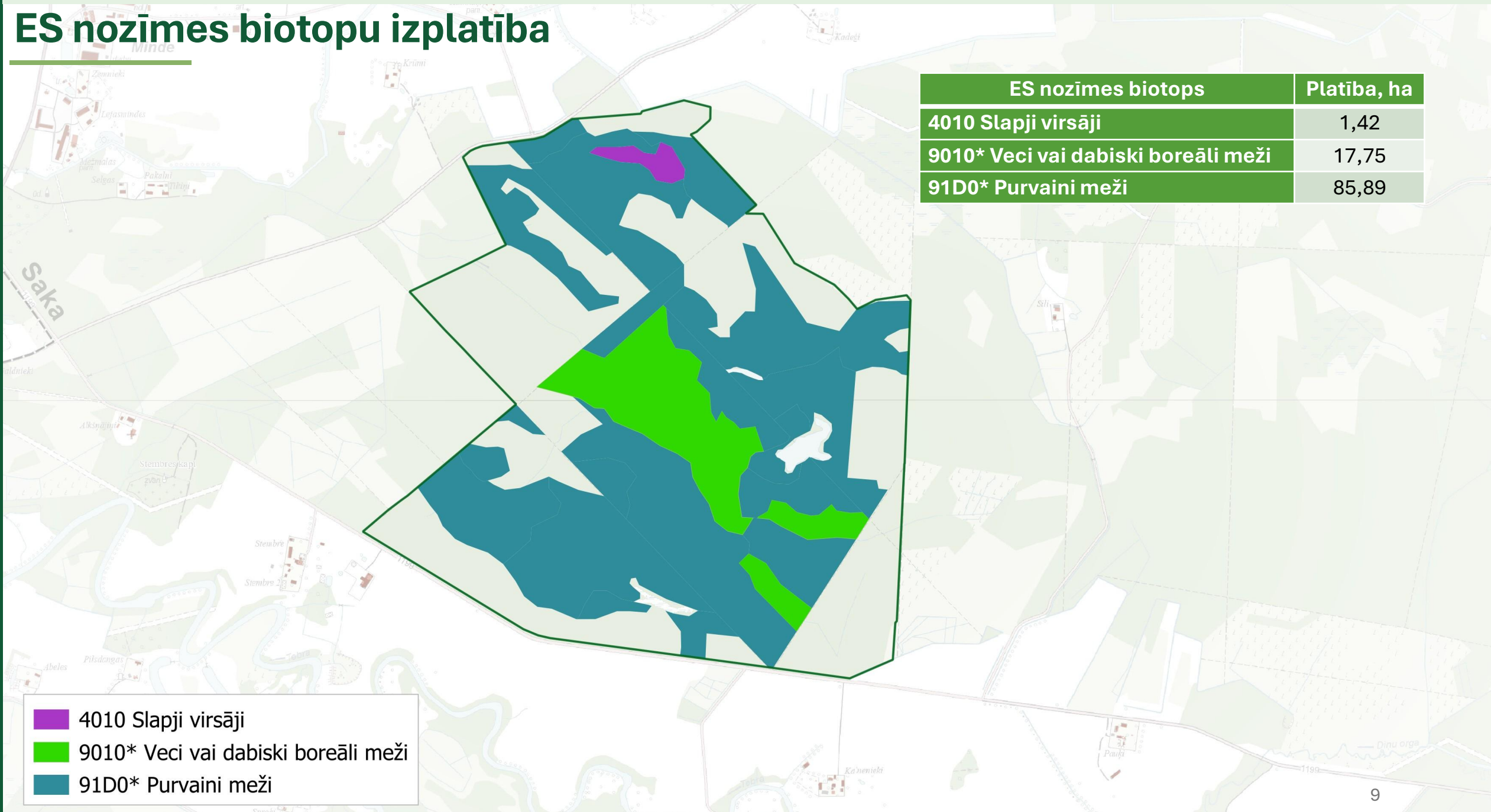
Liene Salmiņa

Rīga

2004. gada maijs - decembris

ES nozīmes biotopu izplatība

Biotopi

- ❖ Dabas liegumā dominē mitrāju biotopi
- ❖ Biotops 91D0* aizņem 62% lieguma teritorijas
- ❖ Viena no DL “Sakas grīņi” lielākajām vērtībām ir biotops 4010 *Slapji virsāji*. Biotops Latvijā konstatēts tikai septiņās Natura 2000 teritorijās – Grīņu dabas rezervātā, Slīteres nacionālajā parkā, aizsargājamo ainavu apvidū “Ādaži” un dabas liegumos “Ances purvi un meži”, “Dzelves – Kroņa purvs”, “Ziemupe” un “Sakas grīņi”

Meža biotopu kvalitāti ietekmējošie faktori apsaimniekošanas prioritātes

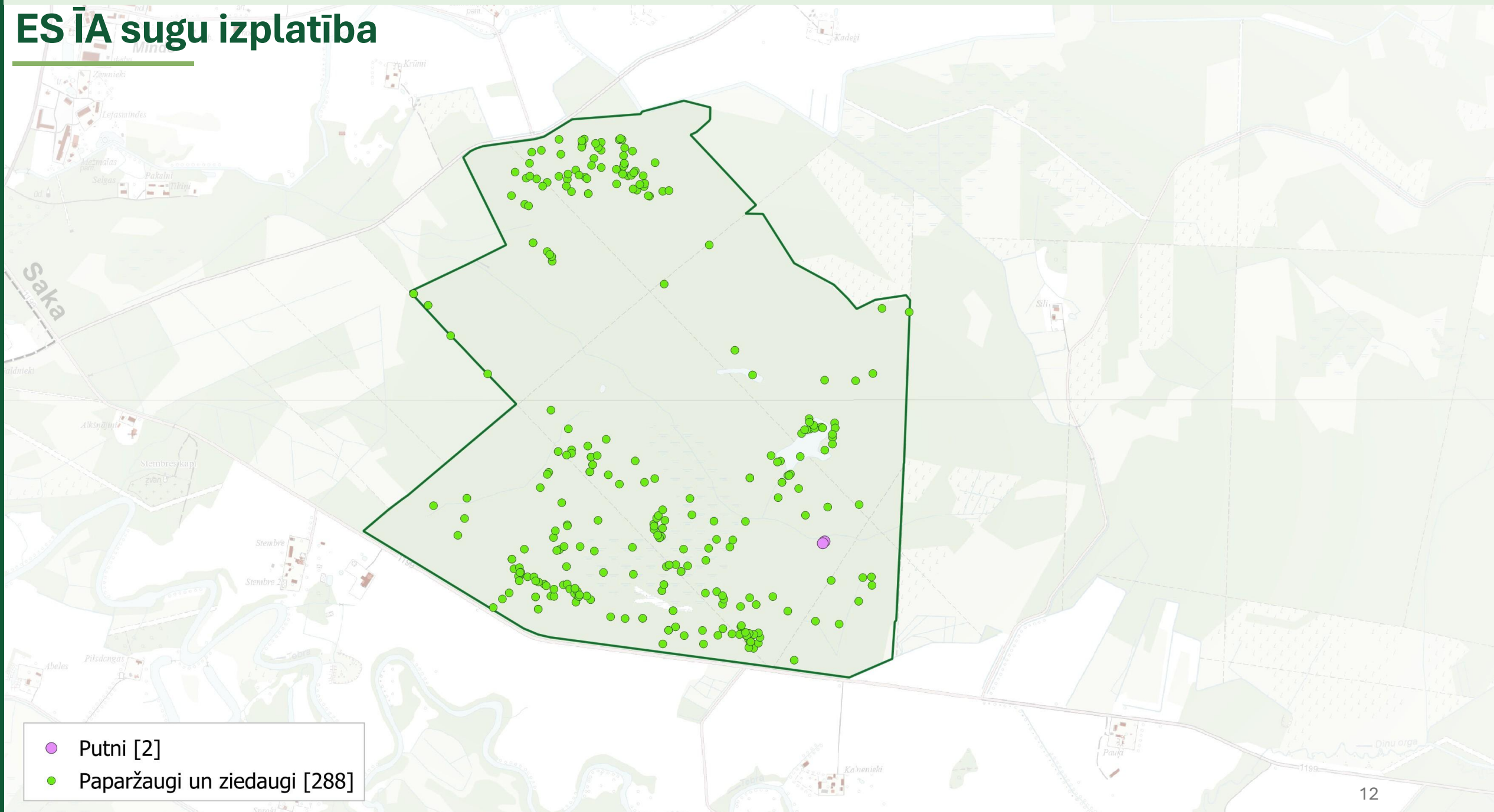
Būtiskākā ietekme:

- ❖ Hidroloģiskā situācija dabas liegumā un ārpus tā, ko galvenokārt nosaka dabas liegumā un tā apkārtnē izraktie meliorācijas grāvji, kas ūdeni novada no meža masīva

Apsaimniekošana:

- ❖ Dabas aizsardzības plāna uzdevums ir izvērtēt biotopa 4010 *Slapji virsāji* izveidošanu jaunās DL teritorijās, kā arī izvērtēt šī biotopa atjaunošanas iespējas
- ❖ Dabisko procesu netraucēta norise cilvēku maz ietekmētajos mežu biotopos

ES ĪA sugu izplatība

Retās un īpaši aizsargājamās vaskulāro augu sugas

Sugas latviskais nosaukums	Sugas latīniskais nosaukums
Apdzira	<i>Huperzia selago</i>
Baltijas dzegužpirkstīte	<i>Dactylorhiza baltica</i>
Buksbauma grīslis	<i>Carex buxbaumii</i>
Ciņu mazmeldrs	<i>Trichophorum caespitosum</i>
Fuksa dzegužpirkstīte	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>
Gada staipeknis	<i>Lycopodium annotinum</i>
Grīņa sārtene	<i>Erica tetralix</i>
Parastā kreimule	<i>Pinguicula vulgaris</i>
Parastā purvmirte	<i>Myrica gale</i>
Plankumainā dzegužpirkstīte	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Sīpoliņu donis	<i>Juncus bulbosus</i>
Sirdsveida divlape	<i>Listera cordata</i>
Skrajais donis	<i>Juncus squarrosus</i>
Smaržīgā naktsvijole	<i>Platanthera bifolia</i>
Stāvlapu dzegužpirkstīte	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
Zaļziedu naktsvijole	<i>Platanthera chlorantha</i>

Retās un īpaši aizsargājamās vaskulāro augu sugas, ietekmējošie faktori apsaimniekošanas prioritātes

- ❖ Īpaši izceļama **grīņa sārtene**. Grīņa sārtene Latvijā sastopama ļoti reti

Būtiskākā ietekme:

- ❖ Hidroloģiskā situācija dabas liegumā
- ❖ Īpaši aizsargājamo augu sugas dabas lieguma ir mitru un slapju vietu (purvainu mežu, slapju virsāju) sugas, kurām nepieciešams stabils hidroloģiskais režīms
- ❖ Pastiprināta aizaugšana ar kokiem un krūmiem. Pārāk bieza koku stāva veidošanās apdraud sugas pastāvēšanu

Apsaimniekošana:

- ❖ 2022. gadā Kohēzijas fonda projekta ietvaros veica grīņa sārtenes dzīvotnes apsaimniekošanu 17,27 ha platībā biotopā 91D0*
- ❖ DA plāna ietvaros plānots izvērtēt veikto apsaimniekošanas pasākumu sekmes

Ornitofauna

Teritorija nav ĪA putnu sugām bagāta vieta

Iepriekšējā plāna informācija:

Konstatētas 44 putnu sugas, no kurām sešas ir iekļautas īpaši aizsargājamo sugu sarakstā.

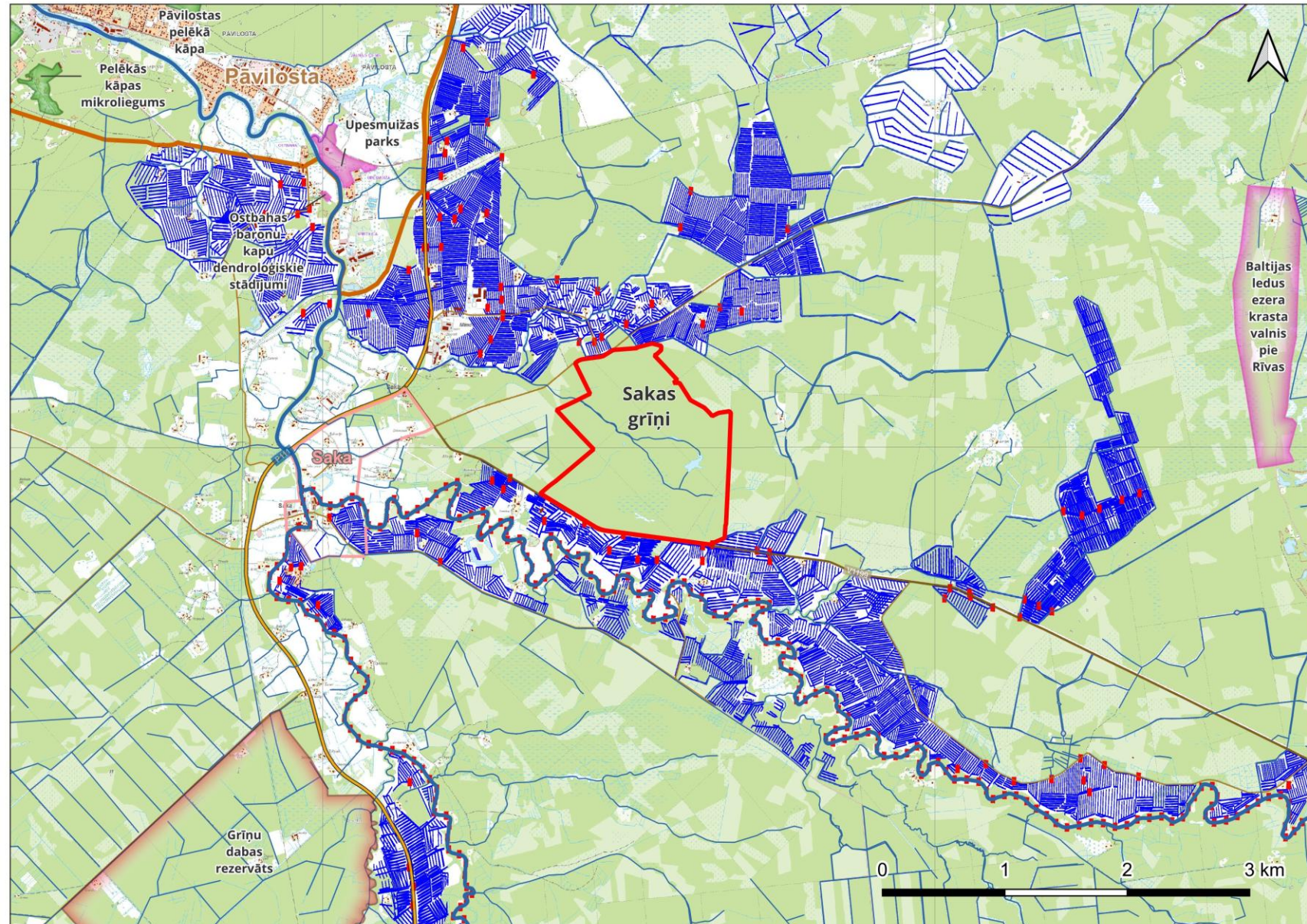
Konstatētās ĪA sugas: dzērve, vakarlēpis, sila cīrulis, brūnā čakste, rubenis, mežirbe.

Jaunā plāna būtiskie uzdevumi

- ❖ vēsturiski zināmās informācijas apkopošana
- ❖ pasīvais akustiskais monitorings (PAM) DL teritorijā
- ❖ DL apsekošana 2027. gada pavasarī - ligzdošanas sezonā (dzeņu un pūču uzskaites, gadījuma novērojumu veikšana)
- ❖ visu dzīvotņu apsekošana teritorijā

Mērķis - iegūt datus par DL ligzdojošajām īpaši aizsargājamām un Putnu direktīvas I pielikumā iekļautajām putnu sugām, to populāciju lielumiem, to dzīvotņu platībām.

Hidroloģiskā informācija

Hidroloģiskie apstākļi un apsaimniekošanas prioritātes

Esošā situācija:

- ❖ Kopumā teritorijā šobrīd ir paaugstināts ūdens līmenis
- ❖ Ūdens notece netraucēti notiek pa meliorācijas grāvi 3542:95, savukārt upīte, kas no ūdens lāmas teritorijas centrā novada ūdeni uz Mindes Orgu augšteces 300-400 metros nefunkcionē
- ❖ Teritorijas Z un D daļā ir dabiska ūdens aizplūšana ir ļoti apgrūtināta

Apsaimniekošana:

- ❖ Hidroloģiskā tīkla uzturēšana atbilstoši ES nozīmes biotopu labvēlīga stāvokļa nodrošināšanai

Līdzšinējie apsaimniekošanas pasākumi DL teritorijā

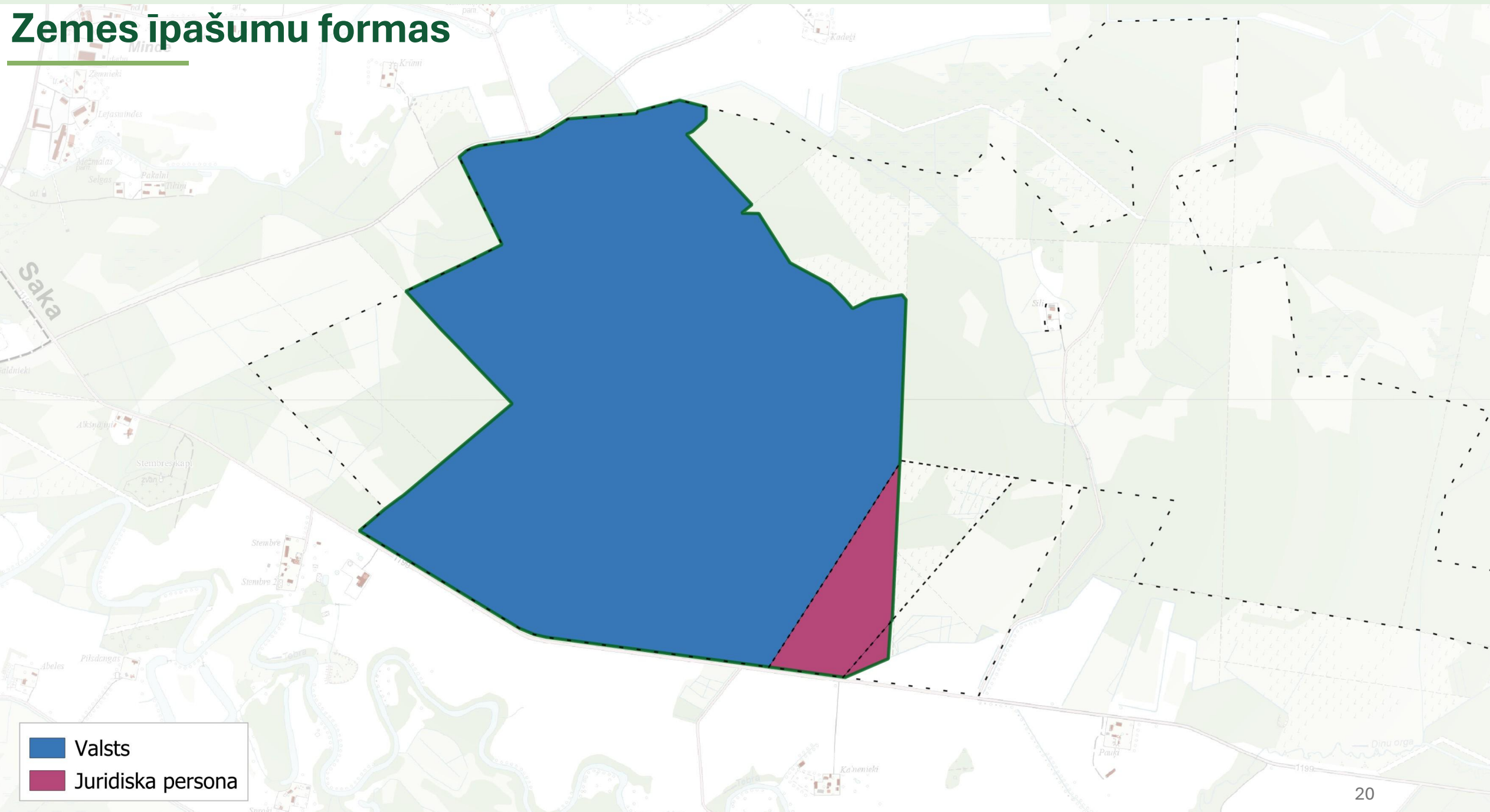

Apsaimniekošanas pasākumi DL teritorijā

Projekts KF projekts Nr.5.4.3.0/20/l/001

- ❖ AS LVM apsaimniekoto zemju teritorijā
- ❖ Projekta ietvaros apsaimniekošanas pasākumi tika īstenoti 2023.gadā
- ❖ Kopēja teritorija apm. 17 ha
- ❖ Īstenotās aktivitātes:
 - ✓ Izcirsta paauga un pamežs
 - ✓ Nocirstā paauga un pamežs savākti kaudzēs
 - ✓ Ciršanas atliekas sadedzinātas

Zemes īpašumu formas

DA plāna izstrādē iesaistītie eksperti un speciālisti

Plāna vadītāja

Līga Blanka

Ornitologs

Valts Jaunzemis

Sūnu eksperts

Uvis Suško

Bezmugurkaulnieku eksperts

Voldemārs Spuņģis

Vaskulāro augu un mežu un virsāju eksperts

Linda Uzule

Hidroloģijas un hidroģeoloģijas eksperts

Tatjana Sorokina, Jānis Lapinskis

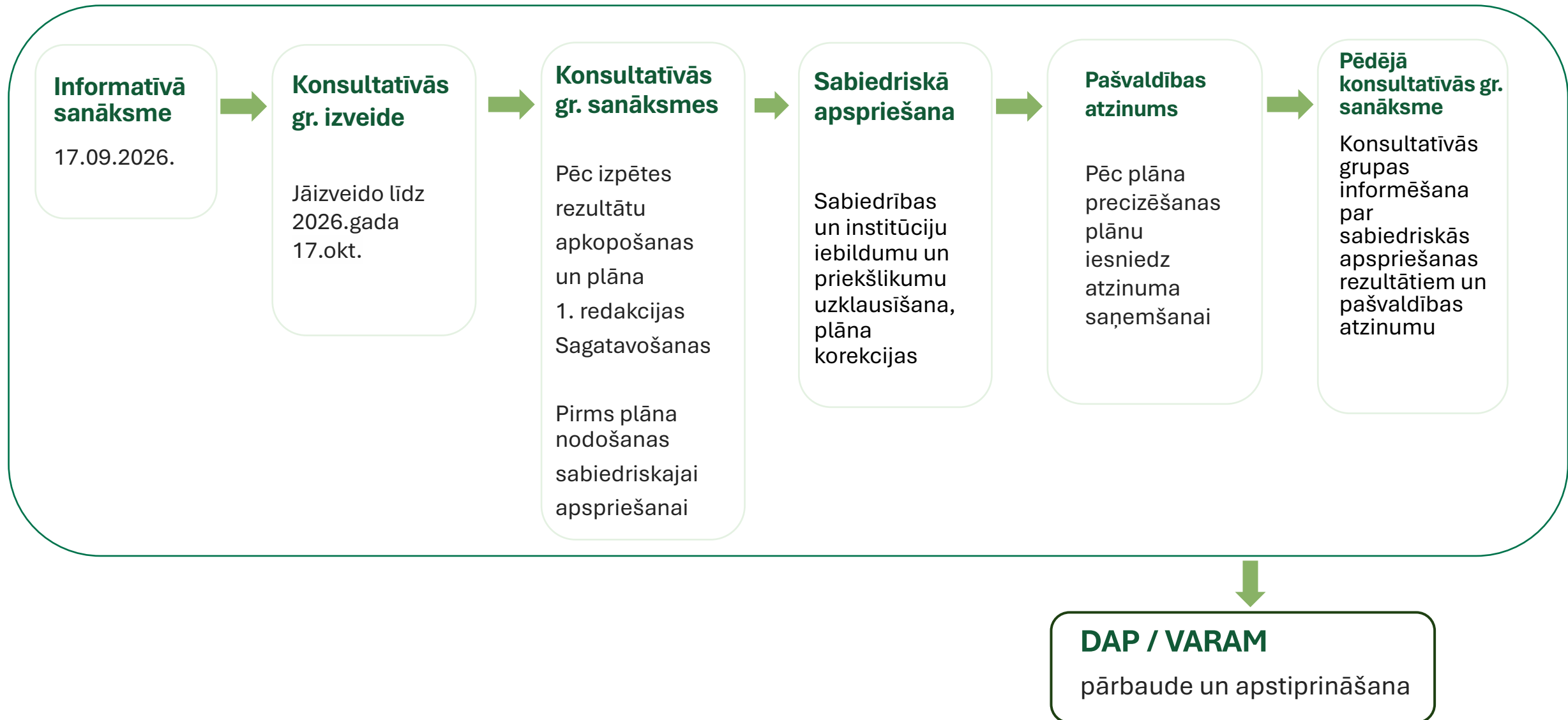
Kartogrāfija / GIS

Mārtiņš Grosbahs

Foto: J. Lapinskis

DA plāna izstrādes procedūra, sabiedrības un institūciju iesaiste

Konsultatīvā grupa

Sastāvs

Obligāti iekļaujamie institūciju pārstāvji un zemes īpašnieku, biedrību, nodibinājumu vai citu institūciju pārstāvji. DAP pēc sanāksmes institūcijām izsūtīs uzaicinājumu deleģēt pārstāvjus

- ❖ Dabas aizsardzības pārvalde
- ❖ Valsts vides dienests
- ❖ Valsts meža dienests
- ❖ AS “Latvijas valsts meži”
- ❖ Dienvidkurzemes novada pašvaldība

Darbība

konsultatīvā grupa izskata priekšlikumus apsaimniekošanas pasākumiem, individuālajiem noteikumiem un sagatavoto plāna projektu

- ❖ Izstrādātājs sasauca vismaz 3 konsultatīvās grupas sanāksmes.
- ❖ Sanāksmes ir atklātas – tajās var piedalīties jebkurš.
- ❖ Pieteikšanās 2 nedēļu laikā pēc sanāksmes: info@enviro.lv

Jautājumi un diskusija

Jūsu priekšlikumi?

Aicinām uzdot jautājumus un iesniegt informāciju, kas var palīdzēt sagatavot kvalitatīvu DA plānu

- ❖ Kādas dabas vērtības, jūsuprāt, īpaši jāņem vērā?
- ❖ Kādas apsaimniekošanas problēmas redzat teritorijā?
- ❖ Kādi saimniekošanas jautājumi jāizvērtē plāna izstrādē?
- ❖ Vai vēlaties pieteikties konsultatīvajā grupā?

Paldies par uzmanību!

DL “Sakas grīņi” dabas aizsardzības plāna izstrāde

E-pasts

info@enviro.lv

Priekšlikumi

iesniedzami rakstiski vai e-pastā 2 nedēļu laikā pēc sanāksmes

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Projekts finansēts ar Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 2.2.3. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot dabas aizsardzību un bioloģisko daudzveidību, "zaļo" infrastruktūru, it īpaši pilsētvidē, un samazināt piesārņojumu" 2.2.3.3. pasākuma "Pasākumi bioloģiskās daudzveidības veicināšanai un saglabāšanai" Nr. 2.2.3.3/1/24/I/001